

IVANO-FRANKIVSK
NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY

MANS
Międzynarodowe Centrum Nauki i Zdrowia

NOWOCZESNE PIELEGNIASTWO: EUROPEJSKIE PROCESY INTEGRACYJNE USTAWICZNEGO ROZWOJU ZAWODOWEGO

Zbiór materiałów

II Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej Internetowej (18.02.2025)

СУЧАСНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів

II Міжнародної науково-практичної конференції (18.02.2025)

Redakcja naukowa:

Tetiana Babenko

Zoia Sharlovych

Oleksandr Bulbuk

Raimundas Cepukas

Наукова редакція:

Тетяна Бабенко

Зоя Шарлович

Олександр Бульбук

Раймундас Чепукас

**Krywy Róg – Iwano-Frankiwnsk – Łomża – Uclana
Кривий Ріг – Івано-Франківськ – Ломжа – Утена
Wydawnictwo: MANS w Łomży, 2025**

IK «Krzyworoski Zawodowy Koledż Medyczny» DRO», Ukraina
Iwanofrankiowski Narodowy Uniwersytet Medyczny, Ukraina
Uciańskie Kolegium, Republika Litewska
Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska

КЗ «Криворізький фаховий медичний коледж» ДОР, Україна
Івано-Франківський національний медичний університет, Україна
Міжнародна академія прикладних наук в Ломжі, Республіка Польща
Утенський колегіум, Литовська Республіка

Redakcja naukowa:

**Tetiana Babenko, Zoia Sharlovych,
Oleksandr Bulbuk, Raimundas Cepukas**

За науковою редакцією:

**Тетяна Бабенко, Зоя Шарлович,
Олександр Бульбук, Раймундас Чепукас**

Nowoczesne pielęgniarstwo: europejskie procesy integracyjne ustawicznego rozwoju zawodowego : Zbiór materiałów II Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej Internetowej, 18 lutego 2025 r. / Redakcja naukowa: T. Babenko, Z. Sharlovych, O. Bulbuk, R. Cepukas. Krzyworoski Zawodowy Koledż Medyczny, Iwanofrankiowski Narodowy Uniwersytet Medyczny, Ukraina; Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska; Uciańskie Kolegium, Republika Litewska. Krzywy Róg – Iwano-Frankiowsk – Łomża – Uciań, Wydawnictwo: MANS w Łomży, 2025. 176 s., wydanie online.

Сучасне медсестринство: євроінтеграційні процеси безперервного професійного розвитку : зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 18 лютого 2025р. / Наук. ред.: Т. Бабенко, З. Шарлович, О. Бульбук, Р. Чепукас. Криворізький фаховий медичний коледж, Івано-Франківський національний медичний університет, Україна; Міжнародна академія прикладних наук в Ломжі, Республіка Польща; Утенський колегіум, Литовська Республіка. Кривий Ріг – Івано-Франківськ – Ломжа – Утена. Видавництво: MANS w Łomży, 2025. 176 с., мережеве видання.

Recenzenci:

prof., dr hab. nauk medycznych Mariia Derbak, Uzhorodski Narodowy Uniwersytet, Ukraina;
prof., dr hab. nauk medycznych Svitlana Sheiko, Dneprowska Akademia Medyczna, Ukraina.

Рецензенти:

д-р мед. н., проф. Марія Дербак, Ужгородський національний університет, Україна;
д-р мед. н., проф. Світлана Шейко, Дніпровська медична академія, Україна.

RADA REDAKCYJNA:

dr Tetiana Babenko, IK «Krzyworoski Zawodowy Koledż Medyczny» DRO», Ukraina;
prof., dr hab., Vakaliuk Ihor, Iwanofrankiowski Narodowy Uniwersytet Medyczny, Ukraina;
dr Larysa Haidar, IK «Krzyworoski Zawodowy Koledż Medyczny» DRO», Ukraina;
dr Nataliia Dub, IKS W LRO «Lwowska Akademia Medyczna im. Andrzeja Krupńskiego», Ukraina;
dr Zoia Sharlovych, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska;
PhD Danhuole Shakalyte, Uciańskie Kolegium, Republika Litewska;
PhD Serhii Chabaniuk, IK «Krzyworoski Zawodowy Koledż Medyczny» DRO», Ukraina.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Бабенко Тетяна, к.пед.н., КЗ «Криворізький фаховий медичний коледж» ДОР», Україна;
Вакалюк Ігор, д-р мед. н., проф., Івано-Франківський Національний медичний університет, Україна;
Гайдар Лариса, к.біол.н., КЗ «Криворізький фаховий медичний коледж» ДОР», Україна;
Дуб Наталія, к. держ. упр., КЗВО ЛОР "Львівська медична академія імені Андрея Крупинського", Україна;
Шарлович Зоя, к.пед.н., Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща;
Шакалите Дангуоле, PhD, Утенський колегіум, Литовська Республіка;
Чабанюк Сергій, PhD, КЗ «Криворізький фаховий медичний коледж» ДОР», Україна.

ISBN 978-83-68480-04-7

DOI <https://doi.org/10.58246/ZLRL8274>

МОН України, ДНУ «Укр ІНТЕЛ» Посвідчення про реєстрацію МНП конференції від 12.12.2024 р. № 820

Zbiór powstał z gotowych materiałów, opublikowanych pod redakcją autorów. Autorzy ponoszą wyłączną odpowiedzialność za treść i dokładność publikowanych materiałów oraz zgodność z ogólnie przyjętymi zasadami uczciwości akademickiej. Wydawca nie ponosi żadnej odpowiedzialności za materiały przesłane do publikacji.

Zбірник сформовано з готових матеріалів, опублікованих за редакцією авторів. Автори несуть повну відповідальність за зміст і достовірність опублікованих матеріалів та дотримання загальноприйнятих принципів академічної доброчесності. Видавництво не несе жодної відповідальності за надані для публікації матеріали.

Рисунок на обкладинці взято з онлайн-інструменту для створення проєктів Canva <https://www.canva.com/pl>

Видавництво: MANS w Łomży

© Krzyworoski Zawodowy Koledż Medyczny» DRO», Ukraina, 2025
© Iwanofrankiowski Narodowy Uniwersytet Medyczny, Ukraina, 2025
© Uciańskie Kolegium, Republika Litewska, 2025
© Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska, 2025

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ШЛЯХОМ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ

Костильов Олександр

кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, bio.dep.nmu@gmail.com

ORCID:0000-0003-1055-0877

Панчук Ольга

кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри біології,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, panchuknmu@gmail.com

ORCID: 0000-0002-5475-5252

Постановка проблеми. Сучасна вища медична освіта передбачає не лише згуртовне оволодіння теоретичними знаннями та практичними вміннями, але й формування у майбутніх лікарів навичок ефективної професійної комунікації.

Виклад основного матеріалу. Формування комунікативної компетентності майбутніх лікарів є обов'язковим напрямом професійного навчання майбутніх медичних працівників у вищій медичній освіті. Достатній рівень розвитку комунікативної компетентності у лікарів допоможе ефективно взаємодіяти лікарю з пацієнтом, з метою цілковитого порозуміння і запобігання нерезультативного лікування [1; 2; 3].

Набуття комунікативної компетентності передбачає не лише здобуття специфічних знань в галузі психології, але й закріплення навичок, необхідних для встановлення контакту, для того, щоб вислухати, зрозуміти людину, використовуючи також невербальні складові спілкування. Відповідні навички потрібні також для спрямування розмови у бажаному напрямку шляхом використання цільових формулювань і їх комбінування. Комунікативними компетентностями необхідно вважати здатність лікаря контролювати власну поведінку і прояви емоцій, толерувати поведінкові реакції та стиль спілкування пацієнта [4].

Спілкування лікаря з пацієнтами повинно базуватися на високих етичних принципах, адже ефект лікування залежить не лише від високої кваліфікації лікаря, але й від ступеня довіри пацієнта лікарю та вміння лікаря сформувати прихильне ставлення хворого до себе [2].

Набувати комунікативної компетентності потрібно з перших днів навчання у вищому медичному навчальному закладі. Навчання повинно бути спрямоване як на здобуття

професійних знань та навичок, так і на формування професійної та комунікативної компетентностей.

Планування фахової підготовки майбутніх лікарів повинно передбачати шляхи набуття комунікативної компетентності студентами медичних вищих навчальних закладів, як особистісно значущої.

Медична біологія є базовою дисципліною у підготовці студентів-медиків. Ця дисципліна включає фундаментальне вивчення біології клітини, біології індивідуального розвитку, генетики, основ екології та паразитології [5; 6; 7; 8]. Вивчення дисципліни «Медична біологія» сприяє розвитку критичного мислення, уміння аналізувати наукову інформацію, формулювати аргументовані висновки та передавати свої знання в зрозумілій формі.

Одним із ефективних шляхів розвитку комунікативної компетенції є виконання позааудиторної роботи студента.

Значні можливості впливу на особистість, на її професійне становлення має позааудиторна робота студента. Наставницька роль викладача має спрямовувати у потрібному напрямку самоосвіту і саморозвиток студента, тим самим сприяючи підвищення інтелектуальних досягнень. Дуже важливо, щоб викладач перебував у постійному ненав'язливому контакті зі студентом з метою розвитку його відповідальності у виконанні позааудиторної роботи [3].

Одним з видів позааудиторної роботи є написання наукових робіт та участь у студентських наукових конференціях та олімпіадах, що спрямоване на розвиток професійних вмінь, в тому числі і комунікативної компетентності [9; 10]. Цей вид навчальної діяльності передбачає активну співпрацю з викладачами, студентами, науковцями та дозволяє відпрацьовувати навички аргументованого викладу матеріалу, публічних виступів, ведення дискусій. Виконання цих робіт сприяє застосуванню вже набутих на практичних заняттях знань та навичок у нових формах спілкування, їх подальшого вдосконалення і розвитку. Наукова робота розвиває пізнавальний інтерес у студентів-медиків, створює нове середовище спілкування та комунікації, розвиває самостійність, ініціативність та активність. Саме такі якості є основою для формування комунікативної компетентності студентів медичних навчальних закладів. Використовуючи різні форми комунікацій під час виконання позааудиторної роботи, студенти набувають навички підтримання необхідних соціальних контактів.

Викладач повинен систематично керувати позааудиторною роботою студентів, виконувати роль наставника, який допомагає розвиватися самостійно студенту, створює сприятливі психологічні умови навчання, застосовує особистісно орієнтований підхід до

роботи зі студентами. Індивідуальний підхід до позааудиторної роботи передбачає врахування професійних інтересів майбутнього лікаря, здатний коригувати уявлення про власні пріоритети, стимулювати інтелектуальне зростання, сприяє формуванню моральної свідомості та розвитку особистісних якостей. Як результат – набуття навички швидко аналізувати ситуацію та знаходити оптимальні шляхи вирішення проблем.

Написання наукових робіт та участь майбутніх медиків у студентських наукових конференціях не лише сприяє набуттю навичок академічного письма, формуванню академічної доброчесності, але і вмінню чітко висловлювати власні ідеї та думки. Загалом це започатковує професійне становлення майбутнього медика. Публічні виступи на конференціях та участь у наукових дискусіях вдосконалюють ораторські навички (правильна інтонація, гучність голосу), вміння уважно слухати та налагоджувати зоровий контакт з аудиторією, навички самопрезентації.

Висновки. Позааудиторна робота є ефективним засобом розвитку комунікативної компетентності студентів-медиків, що сприяє розвитку навичок публічного виступу, професійного спілкування з пацієнтами та колегами, підвищенню якості медичного обслуговування.

Позааудиторна робота є комплексним педагогічним процесом, що суттєво впливає на становлення й розвиток особистості майбутніх лікарів, формує комунікативні навички: сприйняття та розуміння пацієнтів, доступне роз'яснення будь-якої інформації, володіння основами емоційного інтелекту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. AdnanAI. Effectiveness of Communication Skills Training in Medical Students Using Simulated Patients or Volunteer Outpatients. *Cureus*. 2022 Jul 10. №14(7)URL:e26717. doi: 10.7759/cureus.26717. PMID: 35967150; PMCID: PMC9362856.
2. Choudhary A., Gupta V. Teaching communications skills to medical students: Introducing the fine art of medical practice. *International Journal of Applied and Basic Medical Research*. 2015. URL: 5. 41. doi:10.4103/2229-516X.162273
3. Ferreira-PadillaG., Ferrández-AntónT., Baleriola-JúlvezJ., Braš M., Đorđević V. Communication skills in medicine: where do we come from and where are we. 2015.
4. Комунікативні навички лікаря: підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. та фахівців практ. мед. 2-ге вид., переробл і доп./ О.С. Чабан, О.О. Хаустова, І.А. Коваль та ін.; за заг. ред. проф. О.С.Чабана. Київ: Видавець Заславський О.Ю., 2021.429 с.

5. Романенко О.В., Кравчук М.Г., Грінкевич В.М., Костильов О.В. Медична біологія: посіб. з практ. занять. 2-е вид. / за ред. О.В. Романенка. Київ: ВСВ «Медицина», 2020. 472 с.
6. Кравчук М., Гурняк О., Романенко О. Формування природничо-наукової компетенції у студентів при вивченні медичної паразитології. *European Humanities Studies: State and Society / Europejskie Studia Humanistyczne: Państwo i Społeczeństwo*. 2021. №3. С.97-107. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/8780>
7. Романенко О.В. Гідроекологічні аспекти поширення збудників трематодозів. *Екологічні науки: наук.-практ. журнал*. 2022. №2(41). С.135-140.
URL: <http://ecoj.dea.kiev.ua/archives/2022/2/23.pdf>
8. Романенко О.В., Костильов О.В. Основи екології: навч. посіб. Київ: «Фітосоціоцентр», 2001. 150 с. URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/8693>
9. Погоріла І.О., Гурняк О.М., Романенко О.В. Студентський науковий гурток з біології як чинник активізації пізнавальної діяльності в здобувачів вищої медичної освіти. *Вісник науки та освіти Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»*. 2025. №1(31). С.1652-1663.
10. Вдовиченко О.М., Панчук О.В., Кравчук М. Г. Формування комунікативної компетентності у студентів-медиків під час вивчення медичної біології. *International Multidisciplinary Conference «Science and Technology of the Present Time: Priority Development Directions of Ukraine and Poland»*, 2018. №3. С.38-41.